

Kada „nė“, o kada „nei“?

Tikriausiai esate ne kartą suabejoję, kuri žodį rašyti: **nė** ar **nei**? Jurbarkiškių šnektos vartotojai, kaip ir nemažai kitų šnektų ir tarmių atstovų, gana dažnai kalbėdami mėgsta pavartoti žodį **nei** neigiamosios dalelytės **nė** reikšme (pavyzdžiai: „nei vienas nesusiprato paprieštarauti kalbančiajam“, „nei šuo nesulojo, kai aš tą naktį vaikščiojau po miestelį“, „nei nepagalvojau, kad galėsiu laisvai keliauti po pasaulį“, „jū jau nei vieno nebėra“). Pasakyti taip tikrai galima. Kalbininkai neprieštarautų tokiam žodžio **nei** tarminiam vartojimui, bet oficialiuose raštuose (jeigu tai nėra citata) ir oficialiose politikų ar tarnautojų kalbose jau reikėtų laikytis tam tikrų reikalavimų.

Lietuvių kalbos rašybos taisyklėse (jas galima rasti 2022 metais išleistame leidinyje „Lietuvių kalbos rašyba. Taisyklės, komentarai, patarimai“ arba teisės aktų registre adresu <https://www.e-tar.lt>) nurodyta, kad „dalelytė **nė** pabrėžtinai neigia bet kokio savarankiško žodžio ar žodžių junginio reikšmę“, o žodis **nei** neigimo prasme vienas sakinyje nevartojamas, nes tik „porinis jungtukas **nei**... **nei** vartojamas, kai neigiami keli dalykai“.

Reikalavimus atitinkantys pavyzdžiai:

Savivaldybė dėl mokyklos direktoriaus veiklos negavo nė vieno skundo.

Šios taisyklės dar nė karto nekeistos.

Tokiomis sąlygomis negalėtų dirbti nė dienos.

Dėl šios sutarties nė komisija nėra pareiškusi prieštaravimo.

Nei tu sakyk, nei tu rašyk – to veikėjo nuomonės niekas nepakeis.

Tos programos žiūrovai dar nebuvo nei matę, nei girdėję.

Įstaiga negali nieko nei pakeisti, nei padėti, todėl būtina kreiptis į savivaldybę.

Nei pats valgo, nei kitam duoda.

Taigi, norėdami pavartodami žodžius **nė** ar **nei**, turėtume prisiminti, kad kasdieniniame bendravime galime laisviau pasirinkti variantą, o rengdami dokumentą ar sakydami oficialią kalbą – atsižvelgti į nustatytas normas.

Dokumentų ir viešųjų ryšių skyriaus vyr. specialistas Antanas Gvildys